

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO
REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: UP/I 013-08/19-09/01
URBROJ: 507-03/02-19-1

Zagreb, 1. kolovoza 2019.

Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske, na osnovi članka 56. i članka 63. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma („Narodne novine“, broj 29/19, dalje: Zakon o financiranju) u postupku provedbe nadzora financiranja izborne promidžbe na izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske održanim 26. svibnja 2019. nad političkom strankom Socijaldemokratskom partijom Hrvatske-SDP, predlagateljicom kandidacijske liste na navedenim izborima, po službenoj dužnosti, na sjednici održanoj 1. kolovoza 2019. donijelo je

ODLUKU

- I. Političkoj stranci SOCIJALDEMOKRATSKOJ PARTIJI HRVATSKE-SDP, Iblerov trg 9, Zagreb, OIB: 02010978731, predlagateljici kandidacijske liste na izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, izriče se administrativna sankcija gubitka naknade troškova izborne promidžbe u iznosu od 86.000.00 kuna.
- II. Ova Odluka objavit će se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske www.izbori.hr.

Obrazloženje

Odlukom predsjednice Republike Hrvatske od 25. ožujka 2019. raspisani su izbori članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske koji su održani 26. svibnja 2019. (dalje: izbori).

Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske (dalje: Državno izborno povjerenstvo), u smislu članka 56. stavka 1. Zakona o financiranju, provelo je nadzor poštivanja odredbi navedenog Zakona, koje se odnose na izbornu promidžbu, financijske račune koji se odnose na financiranje izborne promidžbe, prikupljanje donacija i troškove izborne promidžbe, izvještavanje o financiranju izborne promidžbe te ostale aktivnosti vezane uz financiranje izborne promidžbe političkih stranaka i kandidacijskih lista grupe birača.

Provedenim nadzorom, između ostalog, utvrđeno je da je politička stranka Socijaldemokratska partija Hrvatske-SDP, predlagateljica kandidacijske liste na izborima (dalje: politička stranka Socijaldemokratska partija Hrvatske-SDP) povrijedila odredbu članka 37. stavka 4. Zakona o financiranju, na način da je kandidat na kandidacijskoj listi predložen

od navedene političke stranke Gordan Maras, koji je ujedno i zastupnik u Hrvatskome saboru, suprotno zakonskoj zabrani iz navedenog članka, koristio za izbornu promidžbu uredsku prostoriju državnog tijela, odnosno službenu prostoriju u kojoj se održavaju sjednice Hrvatskoga sabora.

Člankom 21. stavkom 1. Zakona o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 92/10, 23/13 i 143/13) propisano je da izborna promidžba počinje danom objave pravovaljano predloženih kandidacijskih lista, a završava 24 sata prije dana održavanja izbora.

Državno izborno povjerenstvo na sjednici održanoj 10. travnja 2019. utvrdilo je pravovaljane kandidacijske liste na izborima kao i zbirnu listu te je njihovom objavom na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr s danom 10. travnja 2019. započela izborna promidžba.

Izborna promidžba u smislu članka 2. točke 4. Zakona o financiranju, predstavlja skup radnji koje poduzimaju sudionici izborne promidžbe, a koje se odnose na vlastito javno predstavljanje te javno predstavljanje i obrazlaganje vlastitih izbornih programa u svrhu uvjeravanja birača da glasuju za njih.

Način glasovanja birača na navedenim izborima propisan je člancima 42. i 45. Zakona o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske. Naime, člankom 42. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da se na navedenim izborima glasuje na način da birač na glasačkom listiću zaokruži redni broj ispred naziva kandidacijske liste, a ako želi pojedinom kandidatu na toj kandidacijskoj listi dati preferirani glas zaokružuje i redni broj ispred imena i prezimena kandidata kojemu daje preferirani glas, dok je člankom 45. stavkom 4. istog Zakona propisano da ako je birač dao preferirani glas kandidatu s određene kandidacijske liste, a nije zaokružio redni broj ispred te kandidacijske liste glasački listić je važeći kako u odnosu na glas za kandidacijsku listu tako i u odnosu na preferirani glas za kandidata na toj kandidacijskoj listi.

Člankom 22. istog Zakona, propisano je da u vrijeme izborne promidžbe sve političke stranke koje su predložile liste kandidata i kandidati kandidacijske liste grupe birača **imaju pod jednakim uvjetima** pravo na iznošenje stavova te izbornu promidžbu.

Jedan od sudionika izbora bila je i politička stranka Socijaldemokratska partija Hrvatske-SDP koja je predložila pravovaljanu kandidacijsku listu na izborima na kojoj je pod rednim brojem 7. za kandidata bio predložen Gordan Maras.

Nadalje, člankom 37. stavkom 4. Zakona o financiranju, propisano je da je za potrebe izborne promidžbe zabranjeno korištenje uredskih prostorija, službenih vozila i uredske opreme državnih tijela i jedinica samouprave, osim osobama na koje se odnose posebni propisi o štíćenim osobama.

Vezano uz navedenu zakonsku zabranu, Državno izborno povjerenstvo zaprimilo je 10. travnja 2019. upit predsjednika Hrvatskoga sabora te je s tim u svezi 10. travnja 2019. dalo mišljenje, KLASA: 013-08/19-05/48, URBROJ: 507-02/01-19-2 (dalje: Mišljenje), u kojem je, između ostalog, navedeno da je isticanje promidžbenih poruka i slogana u sabornici suprotno odredbi članka 37. stavka 4. Zakona o financiranju, a za čiju povredu je propisana administrativna sankcija potpunog gubitka naknade troškova izborne promidžbe i o čemu će Državno izborno povjerenstvo voditi računa u provedbi nadziranja izborne promidžbe.

Nadalje, Državno izborno povjerenstvo zaprimilo je 11. travnja 2019. obavijest predsjednika Hrvatskoga sabora, KLASA: 013-01/19-01/03, URBROJ:6511-19-03, u kojoj se, između ostalog, navodi da je Mišljenje Državnog izbornog povjerenstva od 10. travnja 2019., proslijeđeno svim zastupnicima Hrvatskoga sabora, te da je usprkos tome zastupnik Gordan Maras, nastavio isticati svoj izborni slogan na prijenosnom računalu za vrijeme održavanja sjednice Hrvatskoga sabora i to na način koji je jasno vidljiv tijekom televizijskog prijenosa.

O mogućnosti isticanja promidžbenih poruka i slogana u sabornici za vrijeme trajanja sjednica Hrvatskoga sabora, Državno izborno povjerenstvo obavijestilo je 11. travnja 2019. i političku stranku Socijaldemokratsku partiju Hrvatske-SDP, KLASA: 013-08/19-05/48, URBROJ: 507-02/01-19-4 te je na svojoj mrežnoj stranici www.izbori.hr ([https://www.izbori.hr/site/UserDocsImages//2019/Izbori članova u EU parlament iz RH/Priopćenje o zakonom propisanoj zabrani korištenja prostora.pdf](https://www.izbori.hr/site/UserDocsImages//2019/Izbori%20clanova%20u%20EU%20parlament%20iz%20RH/Priopcenja/priopcenje%20o%20zakonom%20propisanoj%20zabrani%20koristenja%20prostora.pdf)) 12. travnja 2019. objavilo Priopćenje o zakonom propisanoj zabrani korištenja prostora, službenih vozila i opreme državnih tijela i jedinica samouprave za potrebe izborne promidžbe, KLASA: 013-08/19-01/29, URBROJ: 507-02/01-19-10.

I nakon dostave navedene obavijesti političkoj stranci Socijaldemokratskoj partiji Hrvatske-SDP i nakon objave navedenog Priopćenja, zastupnik u Hrvatskome saboru i izborni sudionik Gordan Maras pokazao je izuzetnu upornost u kršenju odredbe članka 37. stavka 4. Zakona o financiranju, a što je vidljivo iz snimki sjednica Hrvatskoga sabora.

Prilikom provedbe nadzora financiranja izborne promidžbe političke stranke Socijaldemokratske partije Hrvatske-SDP, Državno izborno povjerenstvo izvršilo je uvid u snimke sjednica Hrvatskoga sabora koje su objavljene na mrežnoj stranici youtube.com, Internet TV Hrvatskoga sabora (<https://www.youtube.com/watch?v=vUcOuoVdoMg>, <https://www.youtube.com/watch?v=I3S2CKrrats>, <https://www.youtube.com/watch?v=DUsdmFyCIVL>, <https://www.youtube.com/watch?v=AFkWUHpNZW8>, <https://www.youtube.com/watch?v=2G99UOCxx5M>, <https://www.youtube.com/watch?v=7jz11pgT7YE>, https://www.youtube.com/watch?v=8W_RAdBY2g, <https://www.youtube.com/watch?v=CubdbvUku14>, <https://www.youtube.com/watch?v=myYAwY3il7Y>, <https://www.youtube.com/watch?v=5HoBH0nATtw>, <https://www.youtube.com/watch?v=A7MViHGC5hw>, <https://www.youtube.com/watch?v=lap6gfk6EE0>, <https://www.youtube.com/watch?v=IF1blZ6YSMA>, <https://www.youtube.com/watch?v=hXp7zvsLBP4>). Uvidom je utvrđeno da je Gordan Maras, zastupnik u Hrvatskome saboru i kandidat na kandidacijskoj listi političke stranke Socijaldemokratske partije Hrvatske-SDP, za vrijeme trajanja izborne promidžbe i to u razdoblju od 10. travnja 2019. do 26. travnja 2019., u više navrata koristio službeni prostoriju Hrvatskoga sabora za izbornu promidžbu na način da je za vrijeme održavanja 11. i 12. redovite sjednice Hrvatskoga sabora, na prijenosnom računalu koji se nalazio na stolu ispred navedenog zastupnika isticao poruke („Biraj Marasa za EU parlament“, „Biraj 007...“), a koje su po svom sadržaju nesporno predstavljale njegovu izbornu promidžbu kao kandidata na izborima i to kandidata na kandidacijskoj listi političke stranke Socijaldemokratske partije Hrvatske-SDP.

Budući da je Hrvatski sabor tijelo državne vlasti, prostorije Hrvatskoga sabora (uključujući i prostoriju u kojoj se održavaju sjednice Hrvatskoga sabora) smatraju se uredskim prostorijama državnih tijela u smislu odredbe članka 37. stavka 4. Zakona o financiranju.

Zastupnici u Hrvatskome saboru državni su dužnosnici u smislu članka 1. Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika („Narodne novine“, broj 101/98, 135/98, 105/99, 25/00, 73/00, 30/01, 59/01, 114/01, 153/02, 163/03, 16/04, 30/04, 121/05, 151/05, 141/06, 17/07, 34/07, 107/07, 60/08, 38/09, 150/11, 22/13, 102/14, 103/14, 03/15, 93/16, 44/17 i 66/19).

Sudjelovanje na sjednicama Hrvatskoga sabora redovna je dužnost zastupnika Hrvatskoga sabora, ali isticanje promidžbenih poruka i slogana tijekom sjednice Hrvatskoga

sabora od strane državnih dužnosnika koji su ujedno i kandidati na izborima predstavlja postupanje protivno odredbi članka 37. stavka 4. Zakona o financiranju.

Slijedom navedenog, Državno izborno povjerenstvo utvrdilo je da je postupanje Gordana Marasa protivno odredbi članka 37. stavka 4. Zakona o financiranju, jer je za vrijeme trajanja sjednica Hrvatskoga sabora koristio prostoriju Hrvatskoga sabora u kojoj su se sjednice održavale za vlastitu izbornu promidžbu, a koja u smislu članka 2. stavka 4. Zakona o financiranju i članka 45. stavka 4. Zakona o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske predstavlja ujedno i izbornu promidžbu političke stranke Socijaldemokratske partije Hrvatske-SDP na čijoj kandidacijskoj listi je Gordan Maras bio kandidat.

Člankom 63. stavkom 2. Zakona o financiranju, između ostalog, propisano je da će se političkoj stranci izreći administrativna sankcija potpunog gubitka naknade troškova izborne promidžbe ako prostorije, službena vozila i opremu državnih tijela koristi suprotno zabrani iz članka 37. stavka 4. istog Zakona.

Nadalje, pravo na naknadu troškova izborne promidžbe, u skladu s člankom 42. stavkom 1. podstavkom 2. Zakona o financiranju, imaju političke stranke i kandidacijske liste grupe birača koje na izborima dobiju najmanje 5% važećih glasova birača. Sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, u skladu s članom 44. stavkom 4. Zakona o financiranju, raspoređuju se političkim strankama i kandidacijskim listama grupe birača, razmjerno broju osvojenih mjesta u Europskom parlamentu prema konačnim rezultatima izbora.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 32/19, dalje: Odluka Vlade Republike Hrvatske) u točki III. propisano je da političke stranke i kandidacijske liste grupe birača imaju pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 86.000,00 kuna po osvojenom mjestu u Europskom parlamentu prema konačnim rezultatima izbora, s time da se ukupan iznos naknade troškova izborne promidžbe pojedinog političkoj stranci, odnosno kandidacijskoj listi grupe birača ne smije isplatiti u iznosu većem od ostvarenih troškova izborne promidžbe.

Državno izborno povjerenstvo 5. lipnja 2019. utvrdilo je i objavilo na svojoj mrežnoj stranici www.izbori.hr Konačne rezultate izbora članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske provedenih 26. svibnja 2019. koji su objavljeni i u Narodnim novinama, broj 57/19 (dalje: Konačni rezultati izbora). U skladu s navedenim rezultatima kandidacijska lista političke stranke Socijaldemokratske partije Hrvatske-SDP dobila je četiri mjesta u Europskom parlamentu.

U skladu s točkom III. Odluke Vlade Republike Hrvatske te Konačnim rezultatima izbora politička stranka Socijaldemokratska partija Hrvatske-SDP, ostvarila je pravo na naknadu troškova izborne promidžbe na izborima u ukupnom iznosu od 344.000,00 kuna.

Odlučujući o izricanju administrativne sankcije iz članka 63. stavka 2. Zakona o financiranju političkoj stranci Socijaldemokratskoj partiji Hrvatske-SDP, Državno izborno povjerenstvo ocijenilo je da u konkretnom slučaju potrebno primijeniti načelo razmjernosti na koje se pozvao Ustavni sud Republike Hrvatske u svojoj Odluci broj U-I-2986/2013 od 20. prosinca 2013. („Narodne novine“, broj 2/14) u kojoj je zauzeo stanovište da se kod primjene zakona mora voditi računa o povredi i razmjernosti mjere koja je za pojedinu povredu predviđena zakonom.

Slijedeći stav Ustavnog suda Republike Hrvatske izraženog u citiranoj Odluci, te vodeći računa da je samo jedan kandidat na kandidacijskoj listi političke stranke Socijaldemokratske partije Hrvatske-SDP postupio suprotno odredbi članka 37. stavka 4. Zakona o financiranju koristio službene prostorije Hrvatskoga sabora, Državno izborno povjerenstvo smatra da je administrativna sankcija uskraćivanja naknade troškova izborne promidžbe koja pripada za jedno od osvojena četiri mjesta u Europskom parlamentu primjerena težini povrede i načinu na koji je ona počinjena. Uskraćivanjem ukupnog iznosa naknade troškova izborne promidžbe na koji je politička stranka Socijaldemokratska partija Hrvatske – SDP ostvarila pravo za osvojena četiri mjesta u Europskom parlamentu prelazio bi razmjjer povrede i sankcije iz članka 63. stavka 2. Zakona o financiranju.

Slijedom navedenog, Državno izborno povjerenstvo, na osnovi članka 63. Zakona o financiranju odlučilo kao u izreci ove Odluke.

U smislu članka 63. stavka 9. Zakona o financiranju, ova Odluka objavit će se na mrežnoj stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 (trideset) dana od dostave ove Odluke.

Dostaviti:

1. Socijaldemokratska partija Hrvatske, Iblerov trg 9, Zagreb, sdp@sdp.hr
2. Arhiva, ovdje